

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

31

Q. D. B. V.

DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;

SEU

PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,

QUASI

TOTUM JUS NATURÆ

EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE
GENERALI, OMNES RELIQUAS
LEGES NATURALES SUB SE
COMPREHENDENTE,

SIT DEDUCENDUM:

PRÆSIDE

JOANNE ERNESTO PHILIPPI,

PHIL. ET J. U. D. ADVOC. ELECT. SAXON.

IMMATIC. ET NOTAR. PUBL. CÆS. JUR.

RESPONDENTE FRATRE GERMANO,

ERNESTO GOTTLOB. PHILIPPI,

DRESDENS.

PHILOS. ET SS. THEOL. STUDIOS.

HALÆ MAGDEB. D. III. APRIL. MDCCXXXI.

LITTERIS JO. GRUNERTI, ACAD. ET SENAT. TYPOGR.

Q. D. B. V.
DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ 32.

CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;

SEU

PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,

QUASI

TOTUM JUS NATURÆ

EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE

GENERALI, OMNES RELIQUAS

LEGES NATURALES SUB SE

COMPREHENDENTE,

SIT DEDUCENDUM:

PRÆSIDE

JOANNE ERNESTO PHILIPPI,

PHIL. ET J. U. D. ADVOC. ELECT. SAXON.

IMMATIC. ET NOTAR. PUBL. CÆS. JUR.

RESPONDENTE FRATRE GERMANO,

ERNESTO GOTTLOB. PHILIPPI,

DRESDENS.

PHILOS. ET SS. THEOL. STUDIOS.

HALÆ MAGDEB. D. III. APRIL. MDCCXXXI.

LITTERIS JO. GRUNERTI, ACAD. ET SENAT. TYPOGR.

Q. D. B. V.
DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;

SEU

PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,

QUASI

TOTUM JUS NATURÆ

EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE
GENERALI, OMNES RELIQUAS
LEGES NATURALES SUB SE
COMPREHENDENTE,

SIT DEDUCENDUM:

PRÆSIDE

JOANNE ERNESTO PHILIPPI,

PHIL. ET J. U. D. ADVOC. ELECT. SAXON.

IMMATIC. ET NOTAR. PUBL. CÆS. JUR.

RESPONDENTE FRATRE GERMANO,

ERNESTO GOTTLOB. PHILIPPI,

DRESDENS.

PHILOS. ET SS. THEOL. STUDIOS.

HALÆ MAGDEB. D. III. APRIL. MDCCXXXI.

LITTERIS JO. GRUNERTI, ACAD. ET SENAT. TYPOGR.

*PERILLUSTRI, GENEROSISSIMO,
EXCELLENTISSIMOQUE DOMINO,*
DOMINO SAMUELI,
S. R. I. LIBERO BARONI
A COCCEJI,
SACRAE BORUSSIARUM REGIS MAJESTATI
ET ELECTORI BRANDENBURGICO
AB INTIMI STATUS MINISTERIIS;
NEC NON A SANCTIORIBUS JUSTITIAE ET SUPREMI
PROVOCATIONUM TRIBUNALIS CONSILII;
PRÆSIDI
COLLEGII AULICI ET CAMERALIS, UT ET CONSISTO-
RII ELECTORALIS MARCHICI ET GALLICI,
NEC NON REFORMATI SUPREMI SENATUS
ECCLESIASTICI, GRAVISSIMO;
DIRECTORI
REGIMINIS HALBERSTADIENSIS, ET RERUM
ECCLESIASTICARUM, DIGNISSIMO;
SUPREMO CURATORI
OMNIUM REGIARUM ACADEMIARUM VIGI-
LANTISSIMO, &c. &c.
DOMINO SUO GRATIOSISSIMO,

*hasce pagellas, animo devotissimo,
dicat, dedicat, submittit,*

* * *

REX CUI *curam SAPIENS* *supremam*
Contulit nostræ FRIDERICIANÆ,
HUNC *adi supplex, tenuis libelle,*
Intrepido ausu.

Dic, quod insultus timeas inermis,
Provocas multos etenim, idque iuste:
Ast sub ILLIUS clypeo PATRONI
Te fore tutum.

Fata dic IPSI mea, nec taceto,
Quidquid IPSIUS penetrare pectus
Possit excelsum, ut faueat petitis,
Sub REGE MITI.

* * *

Q. D. B. V.

DISSERTATIO JURIS NATURALIS,
DEMONSTRANS

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ.

CONSPECTUS

I. Præfaminis.

Lites circa Jus Natura, remissive tangit, §. 1.

Dissensus circa Principium ejusdem, & in quo plerique conveniant, §. 2.

Quæstio præjudicialis, hactenus intacta relicta, movetur, §. 3.

Quinam inde novus status controversæ? §. 4.

Suppositum ipsum, quod Jus Natura ex generali propositione sit deducendum, dicitur, esse ψῶτον ψεύδος circa Princip. Jur. Nat. §. 5.

Usus hujus disquisitionis indicatur, §. 6.

Et probatur, addita quadam epistola, §. 7.

Transitus ad ipsam thematis tractationem, §. 8.

II. Ipsius Tractationis.

Quid communiter per Principium Jur. Nat. significetur? §. I.

Suppositum, exinde emanatum, evolvitur, §. II.

Etiam in controversis circa Principium Jur. Nat. intactum relictum est illud suppositum, §. III.

Existentiæ illius suppositi triplici testimonio ex Scriptoribus Jur. Nat. probatur, §. IV.

Ostenditur, quid allegati Scriptores circa Principium Jur. Nat. tacite supposuerint, §. V.

Protestatio quedam additur, & simul rationes proferuntur, ex quibus præsumi potest, allegatos auctores idem suppositum circa Princip. Jur. Nat. habuisse, §. VI.

Hoc ergo suppositum accuratius esse exami-

- examinandum, an rectum sit, nec ne, demonstratur, §. VII.*
- Occasionalis causa, dubitandi de rectitudine illius suppositi, adducitur, §. VIII.*
- A Mathesi, quae hoc suppositum respuit, concluditur ad Jus Naturae, §. IX.*
- Nec ob stare, quod Jus Naturae sit disciplina practica, monstratur §. X.*
- Status controversiae, circa suppositum illud, distincte formatur, §. XI.*
- Additur quoddam manitum, & formatus status controversiae applicatur, §. XII.*
- Quid sit πρώτων Ψεύδος? quid circa Jus Naturae Principium sit πρώτων Ψεύδος? & quomodo inter se differat principii definitio arbitraria & realis, §. XIII.*
- Neganti rectitudinem illius suppositi, non incumbere quidem probationem, sed affirmanti; attamen, nervus probandi falsitatem dicti suppositi quo redeat, demonstratur, §. XIV.*
- Ratio 1. cur suppositum illud sit πρώτων Ψεύδος, desumitur ab inductione omnium eruditionis scientiarum, §. XV.*
- Ratio 2. quia est labor affectatus & supervacaneus, talem propositionem generalem investigare; id quod & a priori demonstratur, §. XVI.*
- Ratio 3. quia haec methodus est maxime ambagiosa & multis obnoxia difficultatibus, quod insigni aliquo exemplo illustratur, §. XVII. Illustratur hacce difficultas ex hypothese Celeberr. alicujus recentioris Ecclesiastici, quae modeste examinatur, §. XVIII.*
- Ratio 4. ab impossibilitate, in concreto spectata, deducitur, §. XIX.*
- Ratio 5. quia methodus illa prorsus non est tuta & sufficiens, §. XX.*
- Ratio 6. quia ipsum Jus Naturae ejusmodi obscuram regulam generalem prorsus non suppeditat, §. XXI.*
- Ratio 7. quia haec tota methodus praestat exiguum usum, §. XXII.*
- Ratio 8. quia haec methodus legibus demonstrationis adversatur, & praesudicium auctoritatis fovet, §. XXIII.*
- Ratio 9. quoniam illa methodus est prorsus inadequata, §. XXIV.*
- Conclusio Dissertationis, §. XXV.*
- Addita sunt X. Corollaria.*

§. 1.

*Cum ageret, Lector Colendissime, imo Lites circa
nauseam Tibi fortassis excitaret, si quis Jus Natur-
lites, circa determinandum Juris Natu-
ræ Principium, inter eruditos, præser-
tim Puffendorfium inter, juncta ipsius
sectatorum turba, & inter ejusdem ad-
versarios, diu agitata, hæcenuque vix
sopitas, denuo movere velles.*

§. 2. *Id vero ex Historia literaria constare arbitror, ho- Dissensus
diernos Juris naturalis Doctores æque minus, ac illos, qui certa- circa Prin-
mini modo dicto, vel ab hac, vel illa, parte assistendo, interfue- cipium ejus-
runt, invicem conspirare, quodnam sit Principium Juris natu- dem.
ralis; interim tamen utrosque maximam partem in eo conveni-
re, quod Principium Juris Naturæ debeat esse propositio in quo conve-
quædam unica generalis, sub qua omnes reliquæ leges Ju- veniant ple-
ris Naturæ essent comprehensæ. rique?*

§. 3. *Miratus autem bucusque sum, & adhuc miror, quod Quæstio præ
Scriptores Juris naturalis de eo solummodo concertaverint inter judicialis,
se, quænam propositio sit nomine ejusmodi propositionis generalis hæcenus in-
insignienda, & cur non potius quæstionem præjudicialem prius tacta relicta
discusserint, minimum in dubium vocauerint, an ejusmodi uni-
ca generali propositione in Jure Naturæ ullatenus opus
sit, & annon e contrario optime eadem carere, adeoque ab anxio
illo studio, propositionem talem inveniendi, corroborandi, & con-
tra tela adversariorum, aliam propositionem pro universali illa
venditantiæ, præmuniendi, prorsus exempti esse queamus.*

§. 4. *Novus ergo Status Controversiæ, circa Princi- Quinam in-
pium Juris Naturæ, juxta modo propositam quæstionem præ- de novus sta-
judicialem, erit formandus, scilicet, ut jam non amplius simus tus contro-
solli- versia?*

soliciti, quænam demum propositio pro unica universali, totum Jus Naturæ complectente, sit reputanda, sed de eo dispiciamus ante omnia, an suppositum illud, quod totum Jus Naturæ unice cuidam propositioni sit includendum, sufficiens nitatur ratione.

*πρω ψῦ-
circa
incipium
is Natu-
quale sit?*

S. 5. *Quamvis autem metuendum mihi sit, ne forsitan & Puffendorianos, cum affectu, & Anti-Puffendorianos, & recentiores denique Philosophos Eclecticis, in memet concitem, si asserere non verear, absque ulla necessitate Scriptores Juris Naturæ de indaganda quadam unica propositione universali, omnes leges Juris naturalis sub se complectente, hactenus fuisse sollicitos; fatendum tamen mihi est, ipsam inter lectionem scriptorum criticorum, ab utraque parte editorum, hoc ipsum mihi semper visum fuisse πῶτον ψῦδος, seu primum falsum suppositum, quod ejusmodi propositio unica generalis, omnes leges Juris Naturæ continens, sit necessaria, quin potius commodissime eadem supersedere possimus.*

*hujus
uisionis
catur,*

S. 6. *Pacis vero amantiſſimus, in subsequentiſſimis demonstrare allaborabo, quod, licet secundum rei veritatem utique sit πῶτον ψῦδος, si quis statuat, totum Jus Naturæ præcise ex unica quadam propositione universali esse demonstrandam, ipsa tamen mea hac de re sententia, modo prolata, sit medium efficacissimum, conciliandi invicem utrasque partes, circa Principium Juris Naturæ, seu propositionem talem descriptam, hactenus dissidentes, & perpetuo alias dissensuras.*

robatur.

S. 7. *Nam, cur sic queso diutius alter disputares, hanc vel illam propositionem esse unicam generalem, totum Jus Naturæ comprehendentem, alter vero aliam substitueret, priorique constantissime contradiceret, si utriusque forent convicti, Jus Naturæ æque solide, & longe facilius, demonstrari posse, quamvis non demonstratur ex unica quadam propositione generali; potius ulteriori ejusmodi propositionis investigatione prorsus non esse opus; ita ut, ratione præteriti, Scriptores Juris naturalis, qui πῶτον illud ψῦδος nun-*

nondum obseruarunt, & de invenienda tali propositione anxie fuerunt solliciti, excusationem mereantur; ratione futuri autem, is susciperet laborem, aranearum studio, in nectendis filiis haud absimilem, qui ulterius totum Jus Naturæ ex unica deducere vellet propositione.

§. 8. Hoc igitur ipsum πρώτον ἰσῶδος circa Principium Transitus ad Juris naturalis, favente divina clementia, semotis omnium partium studiis & affectibus, in hac ipsa Dissertatione demonstrare, amitemur; eandemque animi, virtute præditi, dispositionem de dissentientibus sperando, in publicam arenam super hac questione, noviter emergente, & non levis momenti, cum unoquoque descendere, non erubescemus; quum amicus sit nobis Grotius, Puffendorfius, Thomasius, aliique, at magis amica veritas. Demonstrandum ergo nunc erit ipsum illud

ΠΡΩΤΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

CIRCA

PRINCIPIUM JURIS NATURÆ;

SEU

PRIMUM FALSUM SUPPOSITUM,
COMMUNITER HACTENUS RECEPTUM,

QUAË

TOTUM JUS NATURÆ

EX UNICA QUADAM PROPOSITIONE GENERALI, OMNES RELIQUAS LEGES NATURALES SUB SE COMPREHENDENTE,
SIT DEDUCENDUM.

§. I.

PLurimi, si non omnes, Doctores Juris naturalis, rem, *Quid communitè per* inter omnes quasi jam evictam, & probatione vix *Principium Juris Nat. significetur.* egentem, hactenus existimarunt, per Principium Juris Naturæ nihil aliud esse intelligendum, quam propositionem quandam unicam generalem, sub qua omnes reliquæ leges naturales essent comprehensæ. *Supposuerunt itaque,*

que, se *ex concessis* jam agere, & neminem esse iturum inficias, quin talis propositio sit necessario, in demonstratione Juris naturalis, *supponenda* & eruenda, adeoque putarunt, *in eo solum* esse operam desudandam, *quenam* propositio pro ejusmodi universali, totum Jus Naturæ includente, adeoque pro Principio ejusdem primo, possit venditari.

§. II.

Suppositum, exinde emanatum.

Huic *supposito* secure confidentes, sufficere arbitrati sunt communes Juris naturalis Doctores, si definitionem Principii Juris naturalis, dicta ratione, suppeditarent, & ne quidem operæ pretium existimarent, prius *probandi*, cur totum Jus Naturæ sit unicæ cuidam propositioni includendum, & ex ea deducendum, sed id *prorsus omitterent*, quasi satis jam constaret, & dubio omni careret, Jus Naturæ aliter nec doceri, nec existere, posse, quam *supposita* ejusmodi propositione generali.

§. III.

Etiam in controversiis affectas, circa Principium Jur. N. intactam relicta est illud suppositum.

Hinc videas, *Grotium*, *Puffendorffium*, ejusque ubi res ipsis est cum adversariis, non de eo scrupulum movere, an adversæ partis socii concessuri sint, Jus Naturæ præcise ex *unica generali* propositione esse deducendum. *Supponentes* potius, quasi hoc per se sit necessarium; questionem illam præjudicalem, an talis propositio sit indagatur vel necessaria, vel digna, *prorsus non tangunt*, sed præstram altercationum suarum, hoc classico dato, plerumque aperiunt, quod incipiant a *definitione* Principii Juris naturalis, ubi dicunt, se per hoc nihil aliud intelligere, quam propositionem unicam generalem, omnia Juris Naturæ præcepta complectentem.

§. IV.

Existencia illius suppositi triplici testimonio probatur.

Liceat, ex magna Juris naturalis Scriptorum copia, tria tantum in medium proferre testimonia Vironum, eruditione & perspicacissimo stylo alias notissimo-
rum.

rum. Sic 1) IOH. JACOB. A RYSSSEL, in libr. de *Jur. Nat. & Gent.* Lips. anno 1689. typis impresso, Cap. IV. de *fundamentali lege Jur. Nat. s. 1. pag. m. 11.* dicit: *Per legem fundamentalem* (quid quæso Vir inclytus aliud putat, quam *Principium Juris Naturæ?*) *intelligo propositionem aliquam generalem, ex qua reliquæ leges naturales tanquam conclusiones demonstrantur,* 2) Illustr. CHRIST. THOMASIVS, cujus cineres adhuc veneror, in *Institution. Jurisprud. div. L. I. Cap. IV. de interpretatione leg. div. s. 2.* asserit: *Per primum principium Juris naturalis - -* (verba intermedia, huc non spectantia, omitto,) *intelligitur, VEL CERTE INTELLIGI DEBET, propositio aliqua, sub qua reliqua præcepta Juris naturalis omnia, tanquam sub communi axiomate comprehenduntur,* 3) Excell. JOH. LAURENT. FLEISCHER, decus nostræ Fridericianæ, in *Institut. Jur. Nat. & Gent. Cap. VI. de Principio Jur. Nat. s. 4. pag. 167.* adstruit: *Intelligimus vero per Principium Juris naturalis - - propositionem primam & generalissimam Juris Naturæ, que omnes propositiones legum naturalium, QUOTQUOT DARI POSSUNT, comprehendit.*

§. V.

Sufficiant, inquam, loca, ex dictis Virorum Celeberrimorum scriptis allegata, ad id evincendum, quod *quid allegati & inclutissimi Juris naturalis Doctores id haud obscure Jur. Nat. supponere videantur, assumendam esse in Jure Naturæ certam aliquam propositionem universalem, sub qua omnia præcepta Juris naturalis, tanquam sub communi axiomate, debeant esse comprehensa, & ex qua ipsa omnes leges reliquæ Juris naturalis, tanquam conclusiones, sint derivandæ, atque demonstrandæ.* At vero *neuter* dictorum Virorum eruditissimorum ejus rei mentionem injecit, multominus ibi *prius probavit,* quod, in demonstrando Jure Naturæ, necessario ad ejusmodi propositionem vniuersalem sit refugiendum, sed, quasi hoc ipsum sua jam radiaret luce, & quasi nemo hac de re esset unquam dubitaturus,

rus, quin Jus Naturæ ad unicam propositionem generalem sit reducendum, indeque demonstrandum, hujus *suppositionis* probationem silentio præterierunt, adeoque ejusdem veritatem evictam *tacite supposuerunt*.

§. VI.

Protestatio quædam additur, & simul rationes, ex quibus auctores allegati, suppositum illud habuisse, præsumi possunt, proferuntur.

Quemadmodum vero mens mea prorsus non est, adductorum Virorum famigeratissimorum, aut ul-
lius, famam sugillare, & eosdem ex eo, quod, gratis ali-
mul rationes, quid *supposuisse*, videantur, alicujus levitatis, vel alius vitii,
incusare; ita potius, ex multitudine Doctorum Juris Na-
turæ, asserta modo dictorum Virorum, utpote testium ir-
refraganeorum, consulto studio elegi, quo, ex eorundem
unanimi testimonio, liquido appareret, perspicacissimos
adeo Juris Naturæ Scriptores hætenus de ejus rei perscruta-
tione & examine *non fuisse sollicitos*, annon Jus Naturæ ex
solidissimis demonstrari posset rationibus, licet ex unica
præcise non deduceretur propositione generali. Hoc,
inquam, quia prorsus non tetigerunt, id exinde recte præ-
sumendum esse arbitror, eos *supposuisse*, ac si per se jam pa-
teret, Jus naturale rite tractari tradique non posse, quam
assumta quadam propositione universali, omnia ejusdem
præcepta comprehendente. Si vero nec hoc *expresse* sup-
posuissent, id tamen ex silentio eorum colligi potest, acu-
tissimis ipsorum ingeniis dubium aliquod, an proposi-
tione ejusmodi generali *indigeat*, prorsus in mentem non ve-
nisse; quum, si ipsis incidisset, eidem procul dubio vel ob-
viam ivissent, vel ulterioris trutinæ id dignum judicassent.

§. VII.

Hoc ergo suppositum est accuratius examinandum.

Quum igitur, felici, credo, casu, circa *supposi-*
tum illud, communiter hætenus receptum, mihi du-
bium fuerit subortum, hoc ipsum, pace tantorum Viro-
rum, qui de eo non cogitarunt, imo & omnium Juris Na-
turæ Scriptorum, quotquot eorundem vestigia sunt sequu-
ti, jam examinandum in animum induxi, an *suppositum* illud,
de

de deducendo ex unica propositione generalissima toto Jure Naturæ, *sufficienti nitatur ratione*, & adhuc magis, an refugium ad ejusmodi propositionem ita sit *necessarium*, ut totum Jus Naturæ lubrico alias niteretur fundamento, si non ex unica præcise propositione universalis deducatur? Hoc enim communiter Doctores Juris Naturalis, vel expresse, vel tacite, *supposuisse*, inde colligi potest, quod tanto fervore invicem disputaverint, quænam demum propositio sit pro illa unica generali, totum Jus Naturæ comprehendente, reputanda; quum sane, si secum perpendissent, *totam hancce questionem*, de investigatione propositionis alicujus universalis, totum Jus Naturæ completentis, esse magis *otiosam*, quam necessariam, tempori & operæ, in rimanda hac quæstione collocatæ, commodissime parcere potuissent.

§. VIII.

Et hic quidem *extremus labor*, quo plurimos Juris Naturæ Scriptores vidi perplexos, ut propositionem talem invenirent, & omnia Juris Naturæ præcepta inde, naturali nexu, deducerent, primam mihi dedit occasionem, dubitandi, an ejusmodi laboriosissimo molimine opus esset, & annon tota Juris Naturæ scientia *salva restaque* manere posset, licet non ex unica propositione generali singulæ ejusdem leges derivarentur. Quum enim cernerem, *nondum existere* quendam, qui, quamvis omnes contrivisset unguiculos, ut ejusmodi universalem propositionem evolveret, & contra omnes insultus mureret, immunis fuisset ab *objectionibus* adversariorum, modo hoc, modo illud, in tradita propositione desiderantium, & legem quandam naturalem, sub illa propositione non comprehensam, *instantiæ loco* speciose proferentium, adeoque hoc ipso subvertentium, quod posita propositio non sit ita completa, ut omnes leges naturales complecteretur: Sane oleum & operam perditam existimavi, scrupulosæ

Occasionalis causa, dubitandi de rectitudine illius suppositi.

ejusmodi inhærere meditationi, circa indagandam propositionem generalem, omni exceptione majorem, occupatæ, quæ *summos adeo Viros*, licet omnes intenderint nervos, ut certi & perpetui quid hac in re statuerent, opprobrio tandem exposuit, quod contra *regulas logicas*, propositionem specialem & incompletam pro generali & completa venditare prohibentes, peccaverint; potius via *longe facilior simpliciorque*, Jus Naturæ demonstrandi, mihi visa fuit, si, *missa omni speculatione* de propositione quadam, ex qua totum Jus Naturæ derivari posset, ea scientiam Juris naturalis tractaremus methodo, qua omnes reliquæ, etiam maxime *demonstrativa*, eruditionis scientiæ recte tractantur, nempe pro habitu *objecti* alicujus scientiæ ad *fontem* cognitionis. Vid. Dissert. mea, *de naturali scientiarum eruditionis nexu, robore, limitibus, atque defectibus*, &c. habita Lipsiæ, anno 1723. per tot. Sect. 1.

§. IX.

Relatio sup-
positi illius
ad Mathefin,
& Mathefecos
ad Jus Natu-
ra.

Id mihi igitur, conferenti scientiam Juris naturalis cum aliis eruditionis partibus, primo loco in mentem veniebat, ore omnium *Mathefin* principiis niti firmissimis, &, si rite intelligantur, prorsus irrefraganeis; nec tamen unquam, quantum scio, contigisse, ut quis *scientiam totam mathematicam* ex unica quadam propositione generali deducere, allaborasset; & laborem sane *supervacaneum* arbitrabar, si quis id tentare voluisset, vel adhuc vellet. Quum autem exinde deprehenderem, soliditati, atque nervo demonstrationis, in *Mathefi* nihil decedere, licet *nulla* assumeretur *propositio generalissima*, ex qua omnes reliquæ propositiones mathematicæ derivari possent, & sub ea essent comprehensæ; hæc ipsa meditatio sequenti ratiocinio ansam præbebat, nempe: Si *Mathesis*, quæ tamen est scientia, quoad *modum demonstrandi* perfectissima, non indiget propositione quadam generali, omnes reliquas propositiones mathematicas complectente, cur quæso nobilissima,

liffima, & *mathematica demonstrationi* proxime accedens, scientia Juris naturalis non æque firmo niti posset talo, licet non singulæ ejusdem propositiones speciales ex unica derivarentur propositione?

§. X.

Objiciebam mihi quidem ipsi, Mathesin a multis *Ad objectio-* referri inter scientias *speculativas* magis, quam pra- *nem respon-* cticas; Jus Naturæ autem haberi pro disciplina mere pra- *desur, quod* ctica. Ad hanc vero objectionem in promptu menti meæ *Jus Naturæ* subveniebat responsio, hoc quidem assertum distincta ad- *fit disciplina* huc terminorum egere explicatione, quum alias *certo sen-* *su* Mathesis disciplina practica, Jus Naturæ autem theore- *practica.* tica dici queat; ast, posito etiam, Mathesin esse disciplinam theoreticam, Jus Naturæ autem practicam, nonne quivis, quem ambitus totius eruditionis non prorsus fugit, largietur, præter Jus Naturæ dari disciplinas eruditionis *practicas*? At vero, nomines quæso ullam disciplinam, five theoreticam, five practicam, cujus totus ambitus hætenus esset unquam, ex necessitate quadam, redactus in *unicam* aliquam *propositionem generalem*, & tota scientia inde deducta. Cur ergo unica Juris Naturæ disciplina, quæ tamen inter alia præcipue monstrat, quanta morali libertate homo jure polleat, tantam coactionem ferre deberet, ut latissimus ille jurium naturalium ambitus in unicam quandam propositionem præcise esset coarctandus?

§. XI.

Equidem minime adstruere volo, Scriptores illos *Status con-* Juris Naturæ, qui ex unica propositione totum Jus na- *troversia, cir-* turale deducere allaborarunt, adeoque nec eos, quos su- *ca supposi-* pra (§. 4.) nominavi, aliquid, rationi *prorsus contrarium*, *tum illud, di-* tentavisse; largior potius, eos non solum hoc ipso labo- *stincte for-* rem suscepisse herculeum, sed & molem, atlante fere gra- *matur.* viorem, humeris suis sublevasse, quod, universum Jus Naturæ *in unicam propositionem* redigere, fuerint annisi. Quid? quod.

quod, etiam si nec hoc præstiterint, tamen conatum hujus rei, quippe optima fultum intentione, eatenus laudandum autumo; sicuti *dolendi* magis, quam *vituperandi*, sunt, quod, ex præconcepta opinione, quasi ipsum Jus Naturæ, ad sui perfectionem, unicam requireret propositionem generalem, nimium quantum semet cruciaverint, atque maceraverint, in eadem indaganda; quum, si ulla ipsis subnata fuisset dubitatio, an Jus Naturæ *angustis adeo cancellis* sit circumscribendum, certissime, pro ingenua sua indole, semet ipsos non ita adstrinxissent; At vero, salva horum Virorum auctoritate, jam de eo hic disquirendum est, totusque rei cardo eo redit, *an per se necesse sit*, ad solidam Juris Naturæ demonstrationem, ut illud ex unica præcise derivetur propositione generali? ubi ego quidem assero, omnes eos *πρωτον ψευδος* committere, seu *falsum* assumere *suppositum*, pro vero & primo, qui *absque probatione* supponunt, quod Jus Naturæ aliter tractari non debeat, quam recepta quadam propositione generali, ita ut, si hoc omitatur, existiment, Jus Naturæ destitutum esse genuino principio demonstrationis.

§. XII.

*Additur uti-
le quoddam
monitum.*

Quamvis igitur supra (§. 5. 6.) dixerim, Viros Celeb. (§. 4.) nominatos forte idem *supposuisse*; inprimis si illustr. *Thomasi* verba, ibidem notata, secundum regulas interpretationis explicemus: quum enim citato loco (§. 4.) dicat: per primum Juris naturalis principium intelligitur, vel NB. *certe intelligi debet*, propositio aliqua, sub qua reliqua præcepta Juris Naturæ omnia, tanquam communi axiomate, comprehenduntur; id sane his verbis dixisse videtur, totum Jus Naturæ reducendum esse ad primum aliquod principium, seu propositionem aliquam, omnia Juris naturalis præcepta complectentem: attamen, quum legisse non meminerim, vel modo dictum Celeb. *Thomasi*, vel reliquos duos supra (§. 4.) nominatos Vi-

ros Incl. *diserte* statuere, quod Jus Naturæ non rite tradi queat, nisi totum deducatur ex universali quadam propositione; etiam *certo* adfirmare non possum, eos hancce fovere sententiam; licet jam supra (§. 6.) hanc ipsorum esse mentem, *probabiliter* ex eo collegerim, ac præsumserim, quod maxime occupati sint, in stabilienda propositione quadam, totum Jus Naturæ comprehensura, sicco autem prorsus pede transeant *questionem præjudicalem*, cur, in explicando Jure naturali, ejusmodi unica propositione opus sit. Cum iis igitur aperta hic agam fronte, qui diserte profitebuntur, Juri Naturæ id *proprium* esse oportere, ut ex unica quadam propositione generali, omnes leges naturales complectente, totum Jus Naturæ derivetur. His, inquam, dico in faciem, ea tamen, qua par est, modestia, hanc ipsorum assertionem, quamdiu eandem *non prius probaverint*, sed *statim* ab ipsa investigatione talis propositionis initium fecerint, esse *πρώτον ψεύδος*, seu *primum falsum suppositum*.

§. XIII.

Quum enim *πρώτον ψεύδος*, in aliqua disciplina conditionis, nihil aliud sit, quam assertum, *gratis & absque probatione*, pro vero & primo, assumptum; quo ipso evenit, ut conclusiones omnes, inde deductæ, ultimato eo recurrant, quod fundamentum earum sit *scilicet* aliquod *suppositum*, adeoque & ipsæ conclusiones, huic superstructæ, per se collabantur: profecto in Jure Naturæ *sedulo* cavendum est, ne *πρώτον* aliquod *ψεύδος* irreperere patiamur. Si enim ulla est scientia, in qua *nihil sine sufficientissima ratione* est statuendum, certe est scientia Juris naturalis. Quando igitur Scriptores ejusdem, anxio studio, quærunt propositionem quandam generalem, totum Jus Naturæ comprehensuram, ne tamen sufficientem rationem prius suppeditant, cur ex *unica* præcise propositione illud sit deducendum, in ipso demonstrationis limine admittunt *πρώτον* aliquod *ψεύδος*;

Et formatus Status Controuersie applicatur.

Quid in ge- nere sit πρώτον ψεύδος?

Quid in Jur. Nat. sit πρώτον ψεύδος?

Ψεύδος; ultimato enim gratis & absque probatione *supponunt*, Jus Naturæ destitutum fore genuino fundamento, nisi demonstraretur ex unica generali propositione, quod tamen non erat *supponendum*, sed prius demonstrandum. Unde nec dicere sufficit, definitiones notionum abstractarum esse *arbitrarias*, adeoque nil obstare, quo minus per *Principium* Juris Naturæ denotari possit ejusmodi propositio generalis. Non enim de eo quaestio est, an vox Principii hunc significatum *admittat*, sed, si ita *arbitrarie* vox Principii definiatur, an *in re ipsa* sit fundatum, & operæ pretium, *ejusmodi Principium*, seu propositionem generalem, omnes leges naturales continentem, sciscitari, & annon potius præstet, *nullam prorsus* ejusmodi propositionem generalem adstruere, nec de ejus investigatione ullatenus esse sollicitum. Hoc vero si præstet, præstabit etiam, tribuere voci Principii ejusmodi notionem atque definitionem *realem*, quæ in re ipsa sit fundata. Vid. Corollar. V.

§. XIV.

Quum vero in universum negaverim, quod *suppositum* de illius Jus Naturæ ex unica generali propositione esset derivandum, sufficienti nitatur ratione (§. 12. 13.); secundum leges logicas in hac ipsa *negativa* me jure fundare, & onus probandi in affirmantem contrarium devolvere, possem, ut hic scilicet indicet *rationem sufficientissimam*, cur omnes Juris Naturæ leges ex unica generali propositione sint demonstrandæ; at vero, ne communiter receptæ sententiæ temere contradicere videar, partes probandi lubens in me suscipiam, esse scilicet merum *πρωτον ψευδος*, seu *primum falsum suppositum*, quod in Jure Naturæ, Principii loco, ponenda sit propositio quædam generalis, omnes leges naturales sub se comprehendens; potius ejusmodi propositione plane *non opus* esse, sed, ea prorsus seposita, Jus Naturæ nihilotenus firmissimis niti rationibus, & evidentissime demonstrari posse singulas Juris naturalis, quantum

*Objectioni
cuidam re-
spondetur.*

*Neganti ve-
ritudinem
illius supposi-
ti; probatio
non incumbit,
sed af-
firmanti.*

*Nervus pro-
bandi πρω-
του ψευδος
circa Princip.
Jur. Nat. quo
videat?*

tum mens humana capit, leges, licet non omnes deducantur ex unica generali propositione.

§. XV.

Primo igitur loco, ex inductione omnium reliquarum eruditionis scientiarum atque disciplinarum infero, quod, quum *nulla* ex iisdem, & ne illæ quidem, quæ proprie dici possunt scientificæ, & ex firmis rationibus demonstrari, deducantur ex *unica quadam propositione generali*, omnes speciales conclusiones illius disciplinæ comprehendente; nulla sufficiens ratio adsit, cur unice Jus Naturæ ex unica quadam propositione sit derivandum. Jam vero, brevissime enumeremus quæso, & perlustremus omnes reliquas eruditionis disciplinas; quis quæso in *Theologia*, totam Theologiam acroamaticam, vel catechetica? quis totam exegeticam, vel polemicam? quis theticam, vel moralem? quis totam Theologiam mysticam, asceticam, vel homileticam? quis symbolicam, vel patristicam? quis denique studium linguarum sanctarum, vel Historiæ ecclesiasticæ, demonstrat, vel demonstrandum esse putat, ex *unica quadam propositione generali*, omnes propositiones, ad illam partem Theologiæ spectantes, complectente? Quis porro in *Jurisprudentiæ* latissimo ambitu, unquam Jurisprudentiam, vel publicam, vel privatam? quis totum Jus Civile? quis Institutiones, Pandectas, Codicem, Novellas? quis totum Jus Canonicum, vel Ecclesiasticum? quis Jus feudale? quis totum Jus militare? vel camerale? vel judicarium? quis denique Jurisprudentiam legislativam, vel consultativam, unquam ex *unica propositione generali*, partem illam Jurisprudentiæ continente, deduxit, aut credit, opus esse, ut exinde deduceretur? Non minus, quis unquam sibi persuasum habuit, totam *Medicinam*, tum partem ejus theoreticam, e. g. quis totam Anatomiam? Botanicam? Chymiam? Pathologiam? tum practicam, e. g. quis totam Therapeuticam, vel Chirurgiam, ex *unica quadam propositione*

Ratio i. cur suppositum illud sit πρῶτον ψεῦδος, desumitur ab inductione omnium eruditionis scientiarum.

*positione generali, derivandam esse? Denique, quis totam Philosophiam, vel singulas ejus partes, e.g. quis philosophiam instrumentalem? vel intellectualem? puta Logicam? Metaphysicam? Physicam? Mathesin (§. 9.)? Historiam? vel, quis Philosophiam moralem; e.g. Ethicam, vel Politicam, ad unicum quandam propositionem generalem redigendam, vel quasi ejusdem summo imperio subigendam esse, unquam cogitavit, aut necessarium esse, existimavit? Cur ergo nobilis illa atque ingenua *Juris Naturæ* scientia ita quasi manibus pedibusque ligata esse deberet, ut unica quaedam propositio ipsi archissimorum instar limitum constitueretur, extra quos ne ungem quidem latius exspatiari posset? & quum omnes reliquæ scientiæ eruditionis ea gaudeant libertate, ut quamvis æque sua habeant *peculiaris* atque *domestica* Principia, ac *Jus Naturæ*, tamen eadem non sub commune aliquod subjugentur imperium unice cujusdam propositionis, cur quælo *Jus Naturæ*, quod omnis libertatis rationalis fundamentum est, ita quasi incarcerari deberet, & quod magis, subjici *unice* cuidam *propositioni generali*, quæ tamen sæpissime jam, ab adversariis, aliam propositionem ad hoc fastigium evehentibus, throno fuit dejecta, atque deturbata.*

§. XVI.

Ratio 2. quia est labor affectatus & frustraneus, talem generalem propositionem investigare;

Ex dictis sicuti patet, omnes reliquas eruditas scientias *abhorre*re ab *affectata* illa & *nimis coacta* methodo, totam aliquam disciplinam ex unica quaedam generali propositione deducere, intendente; unde recte concluditur, nec scientiam *Juris naturalis*, violentia quadam, in unicum esse cogendam propositionem: ita quoque inde sponte fluit, *supervacaneum* prorsus esse ejusmodi laborem. Si enim robori, nervoque demonstrationis omnium reliquarum scientiarum, etiam earum, quæ ad *incommodum*, sive summum demonstrationis gradum, redigi possunt, *nil desedit*, licet non deducantur ex unica solum propositione; sane

nec

nec robori scientiæ Juris naturalis aliquid decedet, etiam si ex unica illud non demonstratur propositione generali: adeoque erit *πρωτον ψευδος*; si quis absque probatione *supponat*, maximum robur accedere Juri Naturæ, si id deducatur ex unica generali propositione; eandemque falsi suppositi notam incurrit hoc assertum & *hac ex ratione*, & id quod *est a priori* perspicua, quia nemo inficias ibit, quod lex quædam naturalis, quæ sua natura talis est, id quoque mansura *monstratur*. fit, licet illa sub posita propositione generali non comprehensa esset. Ergo illa propositione generali *propterea non est opus*, quippe quæ nec conclusionem aliquam, etsi inde derivari posset, constitueret legem naturalem, nisi sua natura jam inter eas pertineret, nec hanc qualitatem ulli præcepto Juris Naturæ auferre posset, quamvis illud non ex generali assumta propositione demonstraretur; adeoque per pronam consequentiam præstabit, mittere propterea ejusmodi propositionem generalem, & potius *ex ipsa natura rei* demonstrare, quænam leges sint inter naturales referendæ, nec ne?

§. XVII.

Quum etiam Jus Naturæ nos obliget, ad perfectius eligendum præ imperfecto; at vero methodus *simplex & facilis* sua natura sit perfectior, quam ambagiosa, & summis obnoxia difficultatibus; etiam hanc illi jure meritoque postponere debemus, adeoque foret *πρωτον ψευδος*, si quis nihilominus hanc illi præferendam esse, autumaret. Jam vero, quantæne *ambages* requiruntur, priusquam certam aliquam propositionem pro generali, totum Jus Naturæ comprehendente, vendicare, audere possis; & si tandem in aliquam fueris prolapsus, *quomodo nove ambages* faciendæ sunt, *tum*, ut jus aliquod, vel officium, specialissimum Juris Naturæ, ex generali illa propositione, nexu naturali, demonstrare, *tum*, ut positam tuam propositionem contra omnes adversarios, aliam propositionem substituentes, de-

Ratio 3. quia hæc methodus est maxime ambagiosa, & difficultatibus malis obnoxia.

*Illustratur
hoc, insigni
aliquo exem-
plo.*

fendere, eorumque sententias refutare queas. Insigne hujus defudatissimi laboris exemplum cape ex *Institutionibus Jur. Nat. & Gent. Excell. Fleischeri* nostri, qui viam, perveniendi ad genuinum aliquod, omnique exceptione majus, Principium Juris Naturæ, ita vidit adversariis cinctam atque obsessam, ut ipsi cum *quatuor viginis* diversarum opinionum autoribus conflictus simul fuerit ineundus, & Cap. VI. Lib. I. a §. 6. usque ad §. 41. sententiæ *illæ omnes prius profigande*, quam ipse devenire potuerit ad *hypothesin suam*, de propositione generali, omnes propositiones legum naturalium continente, §. 43. seqq. adstruendam. Quod verò etiam hæc methodus, quæ omnia præcepta Juris naturalis ad unicam redigere propositionem generalem tentat, *extremis* infimul exposita sit *difficultatibus*, ex hoc ipso satis liquet, quod nemo hætenus extitit, cui non fuisset contradictum, aut adhuc contradici posset, si certam aliquam propositionem pro unica generali, totum Jus Naturæ comprehendente, reputatam velit, (Vid. §. VIII.)

§. XVIII.

*Illustratur
hæc diffi-
cultas ex hy-
pothesi Celeb-
alicujus re-
centioris Ec-
clestici.*

Sic, quum *Vir quidam Celeberrimus*, ex recentioribus Eclecticis, rejectis *quatuor viginti* aliorum opinionibus, tandem hanc propositionem generalem formaverit; *Facienda esse, que hominum vitam reddunt ET MAXIME DIURNAM ET FELICISSIMAM; e contra evitanda, que vitam hominum infelicem reddunt, mortemque accelerant*: ipse quidem *Sirbrandi* sententiam, Jus Naturæ quatuor regulis suffulcientem, *ex eo* rejecit, quod & hæ regulæ *multis obnoxia sint difficultatibus*: at liceat, pace *Viri inclutissimi*, ad illustranda ea, quæ §. antecedenti adstruxi, disquirere, annon & ipsa ejusdem hypothesis *multis* sit *obnoxia difficultatibus*. Mihi quidem sequentes obvenerunt: 1) dicta propositio non est *unica* quedam propositio, sed continet minimum duas: a) *facienda esse*, &c: b) *evitanda esse*, &c: adeoque continet *duo* principia relativa, non solum *unum*. 2) Si

*Conf. Excell.
Fleischeri
Instit. Jur.
Nat. Lib. I.
Cap. 6. §. 41.
43.*

ideo propositio illa pro una quadam simplici sit habenda, quod involutæ propositiones sunt *uno sermone* invicem combinatæ, etiam *præcepta tria Triboniana* in ejusmodi unicam propositionem redigi possunt, hoc modo: *Ita honeste est vivendum, ut, nemine læso, jus suum cuique tribuatur; &* si operæ pretium esset, facile demonstrarem, tot æque, imo forte adhuc plures, conclusiones ex hac, quam illa superiori, propositione deduci posse. 3) Evidens in illa propositione non est, *quid hoc sit*, quod hominis vitam reddat maxime diurnam & felicissimam, (conf. §. 20.); ergo nec ex toto illo præcepto dijudicare poteris, an hoc vel illud redditurum sit vitam tuam felicissimam, adeoque, an faciendum sit, nec ne? Si igitur hoc ex *alio* Principio est addiscendum, quid hoc sit, per quod vita hominis reddatur maxime diurna & felicissima; quid quæso juvat *tota illa regula* generalis? & nonne hac ratione minime regula illa posita, sed *id potius* erit Principium primum, quod demonstrat, in quo summa felicitas consistat? 4) Combinatio illa verborum: ea, quæ vitam reddunt & *maxime diurnam & felicissimam*, esse facienda, videtur esse *copulativa*, hoc sensu, ut ea solum sint facienda, quæ *simul* vitam felicissimam & maxime diurnam reddant; at nonne in certis casibus præstaret vita *felicissima*, licet non foret *maxime diurna*, & vice versa, nonne conservanda est vita *diurna*, licet non sit *felicissima*, immo, nonne multa facienda sunt, licet inde vita reddatur *neque* maxime diurna, *neque* felicissima? Quomodo ergo hæc omnia ex supra posita generali propositione deducere poteris? Hinc, secundum rei naturam, ita minimum limitanda videtur illa propositio generalis, ut homo quidem, *pro statu suo, & quantum in ejus est viribus*, intendere debeat vitam & diurnam & felicissimam, attamen *sua sorte debeat esse contentus*, si vel vitam felicissimam, licet non diurnam, vel diurnam, licet non felicissimam, vel denique *neque diurnam, neque felicissimam*, agere possit. 5) Alterum membrum su-

pra positæ propositionis erat: *evitanda esse*, quæ vitam redderent *infelicem*, & mortem accelerarent; at sic certe cadet officium, quod in certis circumstantiis *præbet*, pro Deo & patria mori, quam vitam conservare; & id insuper sequeretur, *militiam maxime evitandam esse*, quum, teste experientia, tot milites, qui in bello brachia, pedes, &c: amiserunt, vel alia ratione acerbissima fuerunt vulnerati, vitam suam reddiderint *infelicem*, adeoque merito quivis miles meture possit, ne idem sibi contingat. 6) Quorsum tandem referendæ erunt rationes, *Jus Dei in homines ex lumine naturæ evincentes*, nisi ad Jus Naturæ? utpote quod omnis competentis juris atque obligationis rationem præbet sufficientem. At vero, quomodo *Jus Dei*, quod e. g. sit summus legislator, demonstrare ullo modo poteris ex propositione supra posita: *Facienda esse*, &c. adeoque tota illa regula non est *Principium universale*, seu, quod omnes quæstiones & partes Juris Naturæ complectitur, prout *diserte* hoc requirit Excell. *Fleischer in Instit. Jur. Nat. L. I. C. 6. §. 5. n. 2.* sed regula dicta, secundum hanc normam, solum erit complexus certorum officiorum. At vero officia sunt solum pars *subordinata & minus principalis* Juris Naturæ, quippe quod *proprie*, secundum ipsum inditum nomen, dat *rationem Juris*, toti *Naturæ*, tum creatæ, tum increatæ, competentis; quum nulla prorsus existeret *obligatio* moralis, si nullum existeret ens, cui competeret *jus*, obligationem hanc vel illam introducendi; adeoque ex ea solum ratione in Jure Naturæ *etiam obligationis* mentio fiat, quia quivis id *jure* agit, vel omittit, ad quod agendum, vel omittendum, est obligatus. Vides ergo, quot difficultatibus exposita semper maneat *propositio generalis*, si totum Jus Naturæ exinde sit derivandum. Nonne igitur præstaret, omnem ejusdem inveniendæ abjicere curam, ne alias hoc ipso *πρωτον* aliquod *ψευδος* admittamus, quasi via tortuosa, & aditu difficillima, sit præferenda viæ rectæ, planæ, & simplici?

§. XIX.

Est quoque nimia eorum de semet ipsis fiducia, qui, *Ratio 4. ab impossibilitate, in concreto spectata, deducitur.* propositionem aliquam *ita completam* sese invenisse, gloriantur, ut omnes conclusiones totius Juris Naturæ in ea complexas, & ex illa demonstrari posse, afferant. At, quomodo quæso hoc a priori sciunt, & certam hujus asserti fidem dare possunt? quum tamen nullus mortalium totum Jus Naturæ ita perfecte calleat, ut singulæ ejusdem conclusiones ipsi essent cognitæ. Quomodo ergo *tuto dicere, & demonstrare,* poteris, quod assumpta tua propositio generalis etiam illas conclusiones Juris Naturalis, quæ tibi ipsi hætenus sunt ignotæ, complectatur? Sane, si non omnes possibiles Juris naturalis conclusiones scis, quomodo *certus* esse potes, an omnes possibiles ejusdem conclusiones sub tua, pro generali assumpta, propositione lateant? Hinc *postulatum* illud, ut Principium Juris Naturæ debeat esse talis propositio, quæ *omnes, quotquot dari possunt,* Juris naturalis complectatur, *Vid. Excell. Fleisch. Institut. Jur. Nat. Cap. Vd. §. 4.* conclusiones, supponit aliquid, non quidem in abstracto, attamen in *concreto impossibile*, id est, ut nullus hominum id præstare possit. Est enim idem, ac si ab arithmetico postulares, ut numerum quandam generalem, sub quo *omnes, quotquot dari possunt,* numeri essent comprehensi, in arithmetica, principii loco, poneret. Adeoque jactantia illa Scriptorum Juris Naturæ, propositionem aliquam pro *generali* totius Juris naturalis, singularumque ejusdem conclusionum, *norma* venditantium, mihi perinde videtur, ac si Mathematicus jactitaret, se mensuram quandam *generalem* dolii, quod omnia dolia, quotquot jam in toto universo vino essent repleta, adæquate contineret, esse daturum. Hoc enim sicuti Mathematico actu præstare, ideo foret impossibile, quod exacta ipsum fugiat singulorum doliorum, vino jam plenorum, notitia; ita quoque *nimis audacter* Philosophus propositionem aliquam, concentum totius Juris Naturæ esse, adsereret, quum tamen singularum conclusionum, in Jure naturali per se fundatarum, non habeat cognitionem. Quid enim, si quis probationem ab ipso desideraret, ut, quum universaliter affirmet, *omnes* conclusiones Juris Naturæ ex posita sua propositione deduci posse, *actu illud demonstraret,* per inductionem omnium conclusionum Juris naturalis, & applicationem ad positam propositionem generalem; credo, nisi sibi ipsi nimis sapit, fatebitur, se non

omnes Juris Naturæ conclusiones scire, neque in ejus viribus esse, singulas enumerare. Etiam si igitur quis haberet *persuasionem* firmissimam, quod assumpta ab ipso propositio omnes comprehendat Juris naturalis conclusiones; ingens tamen inter ipsius persuasionem, & ipsam rei demonstrationem, adhuc erit hiatus. Hinc & *suppositum* illud erit *πρωτων ψευδος*, si quis tenacissime sibi imaginetur, propositionem a se positam *omnes* Juris Naturæ comprehendere conclusiones; quod tamen neque per inductionem omnium Juris naturalis conclusionum, neque a priori, certo demonstrare poterit.

§. XX.

Ratio 5. quia
methodus illa
prorsus non
est tuta & suffi-
ciens.

Consideres etiam quæso *naturam* propositionis ejusmodi generalis, de qua nobis hæctenus sermo fuit; profecto enim *vix evitari* poterit, quo minus talem propositionem generalem ingrediantur termini abstracti & conceptus vagi, seu *indeterminati*; unde facile in errores dilabi poteris, si ex sola ejusmodi propositione concludere velis. Sic propositio illa Viri cujusdam Celeberrimi supra (§. 18.) memorata: *facienda ea esse, quæ vitam reddunt felicissimam*, continet terminum abstractum & vagum, sive non satis definitum, *vita* scilicet *felicissima*. Non enim in hac propositione definitur, quid per vitam felicissimam intelligatur. Si ergo alicui *hanc solum* regulam, instar *normæ* actionum suarum, præscriberes, profecto *vagus* ille vitæ felicissimæ conceptus eum seducere posset ad conclusiones falsissimas, erroresque apertissimos, ut e. g. cogitaret: O quam *felicissima* est vita regis, qui omnibus dominatur, nemini paret! o quam *felicissimum* igitur ageres vitam, si rex evadere posses! ergo *faciendum* id, quo evadas rex, adeoque vitam reddas *felicissimam*! Item homo voluptuosus *summam felicitatem*, in fruitione impedita harum vel illarum voluptatum, ponit; adeoque, secundum hunc erroneum felicitatis conceptum, multa putabit, sibi licere, imo facienda esse, ut sic vitam suam reddat felicem. Nec in utroque casu obstabit altera regula: evitanda esse, quæ vitam reddunt infelicem; is enim, qui rex evadere, vel libidines suas pro lubitu explere, optaret, nunquam sibi persuadet, se vitam *infelicem* redditurum, si regiam dignitatem ascenderet, vel cupiditatibus suis omnia fræna laxare posset; adeoque tota illa generalis regula, nisi *alia* adhibeat sana principia, eum non docebit, quid ipsi sit faciendum, *pro statu suo*, ut vitam reddat felicissimam. Est igitur *πρωτων ψευδος*, si quis putet, *sufficere* generalem quandam regulam, ad omnia Juris naturalis præcepta inde luculenter deducenda.

§. XXI.

Ratio 6. quia
ipsum Jus Natu-
ræ regulam
ejusmodi ob-
servantem gene-
ralem prorsus
non su, pedi-
tat.

Ex hoc ipso insimul pater, totam illam, & similem, *regulam generalem* non esse præceptum ipsius *Juris Naturæ*, quippe quum omnis lex debeat esse clara atque distincta, multo magis omnis lex naturæ ita in se clara esse debet, & revera est, ut *distinctissime* præcipiat, quid faciendum sit, quid omitendum; at præceptum illud superius: *ea facienda esse, quæ vitam reddunt felicissimam*, sicut & omnia similia præcepta, longo egent commentario, & distinctiori explicatione, idemque est, ac si pater filio suo *generale præceptum* daret: sic ea, quæ mihi sunt gratissima: sane enim, si non distinctius ipsi explicaret, quid ipsi sit gratissimum; ex *præcepto illo solo* filius non assequetur mentem patris, neque certo sciet, quid ipsi sit faciendum. Est igitur *πρωτων ψευδος*, si quis suppo-

supponat, regulam ejusmodi generalem, quam quis *in cerebro suo* efformavit, esse ipsius *Juris Naturæ præceptum*.

§. XXII.

Esse autem aliquid *πρῶτον ψεύδος*, si quis *supponat*, Jus Naturæ *me-* Ratio 7. *quia*
lius doceri non posse, quam posita aliqua, loco Principii, propositione gene- *bac methodus*
rali, omnes regulas ejusdem speciales comprehendente; etiam ex perexiguo *præstat* *exi-*
ejusdem usu patet. Pone enim, comprehendere; *cuinam* tamen quæso *usni* *gnum usum,*
erit tota illa propositio, quum neque ex sola illa generali propositione specia-
les Juris naturalis leges sis inventurus, nec sola ista propositio sufficiat, ad
erroneas conclusiones & extrema præcavenda. Ergo usus propositionis ejus-
modi generalis ille tantum erit, isque *admodum exiguus*, ut hic solum, qui di-
stinctam legum Juris naturalis cognitionem jam habet, has, sub ejusmodi
generali propositione arbitrarie complexas, sibi denuo in animum revocare,
& uno quasi intuitu repræsentare, possit.

§. XXIII.

Hæc vero quum ita sese habeant, ab hac methodo *abstinendum me-* Ratio 8. *quia*
rito est, si quis Institutionibus suis Juris naturalis alium demum credere ve- *bac methodus*
lit: Ad hunc enim si dicas: *Ecce*, quæ tuam vitam reddunt felicissimam, *legibus de-*
scripta *bac regula* ipsi erit mysterium, & oraculum ex tripode dictum; imo, *monstrationis*
quum adstruis, hancce regulam comprehendere totum Jus Naturæ, hoc *adversatur,*
ipsum tuum assertum ipsi erit *instar articuli fidei*, quia veritatem dicti tui *& præjudi-*
non statim ex terminis percipit, aut per demonstrationem ejusdem convin- *cium auctori-*
citur, sed æque id *supponere* tenetur, quod tu ipse absque probatione suppo- *satis foveat.*
nis; adeoque, licet prorsus non videat a priori *nexum*, quomodo posita tua
propositio generalis omnes, quotquot dari possunt, leges contineat naturales,
tu tamen postulas, ut, non indagata ulteriori ratione, tibi *simpliciter credere*
debeat; quum tamen in Jure Naturæ nihil plane sit asserendum, quod non
in continenti demonstretur; unde *τὸ αὐτὸς ἔφα* seu auctoritas dicentis, hic
ratio sufficiens minime est, & ne quidem desiderandum, ut alter *credere* debe-
at, propositionem aliquam complecti totum Jus Naturæ, nisi hoc prius fuerit
æpodiictice demonstratum: adeoque est *πρῶτον ψεύδος*, si quis absque de-
monstratione postulet, ut ejus positæ generali propositioni fides habeatur.

§. XXIV.

Constat denique, jus & obligationem, certa relatione, esse invicem oppo- Ratio 9. *quia*
sua, quando scilicet alius est, qui habet *jus*, & alius, in quem cadit *obligatio*; at illu- *methodus*
vero duo opposita ex uno eodemque Principio deducere velle, minus adæqua- *est prorsus*
tum, nec *natura rei* conveniens, est. Jus enim ex natura obligantis, obligatio *inadequata.*
vero ex natura obligati, adæquate deducitur. Si vero unica solum in Jure Na-
turæ, loco Principii, assumatur propositio generalis; & omne jus, & omnis ob-
ligatio, inde esset deducenda. Ast, quum hoc inadequatam esse, modo dixerim-
us; minimum *duæ* generales propositiones essent assumendæ, quarum una
contineret Principium *omnis juris*, altera vero Principium *omnis obligationis*.
Est igitur *πρῶτον ψεύδος*, si quis absque probatione supponat, totum Jus Na-
turæ ex unica propositione posse deduci, quum tamen hoc ipso erronee *sappo-*
nat, jus & obligationem, licet invicem sint opposita, adæquate ex uno eodem-
que Principio derivari posse.

§. XXV.

*Conclusio Dis-
sertationis.*

Repeto ergo sententiam meam, hæcenus stabilitam, esse laborem affectatum (§. 15.), supervacaneum (§. 16.), difficillimum (§. 17. 18.), impossibile (§. 19.), minus tutum (§. 20.), cerebrium (§. 21.), exigui usus (§. 22.), præjudicio auctoritatis subnixum (§. 23.), & inadæquatum (§. 24.), ex *unico generali propositione* totum Jus Naturæ deducere velle; adeoque præstare, omnes mittere sequationes & controversias, *quamam* propositio pro illa generali habenda, & Principii loco ponenda. Hac ratione spero, omnes, qui hæcenus invicem frustra certaverunt, cuinam propositioni palma sit tribuenda, iri demum conciliatum. Si vero, *Lector benevole*, scire cupias, quamnam viam, in demonstratione Juris naturalis, ego quidem credam *facillimam*, & communi, quam hic rejeci, methodo præferendam; ejus rei tractatio hujus quidem non est loci, mentem tamen meam ex apposis, colophonis loco, *corollaris* haud obscure perspicere poteris, plenam hujus tractationis deductionem *lectionibus academicis* in Jus Naturæ, & edendæ proxima occasione *Idea universalis & rationalis Juris Naturæ*, germanico idiomate, sub titulo: *Grundriß des vernünftigen allgemeinen Rechts der Natur*/ concinnatæ, annuente Deo, reservaturus. Interim, L. B. vale & fave.

COROLLARIA.

I. Jus Naturæ dat sufficientem rationem *omnis* competentis juris & obligationis.

II. Jus Naturæ considerat omnes actiones, uti *natura sua* sunt, scilicet vel ut justas, vel ut injustas. Justas considerat, vel ut natura sua præceptas, vel ut in se arbitrarías.

III. Omne jus ex natura entis, cui illud tribuitur, est demonstrandum; obligatio ex natura entis obligati.

IV. Ergo *Jus Dei* ex natura Dei in Jure Naturæ (per Coroll. 1.) est demonstrandum, obligatio hominis ex natura humana.

V. Nexus inter naturam entis, & jus inde deductum, est *Principium* illius Juris naturalis; eadem ratione *Principium* obligationis est nexus inter naturam entis obligati & ipsam obligationem.

VI. Jus Naturæ *nullam actionem* relinquit indeterminatam; injustas enim simpliciter prohibet; justas, si cum obligatione naturali sunt connexæ, simpliciter jubet; si vero cum obligatione naturali non sunt connexæ, & tamen in se justæ, libero hominis arbitrio simpliciter relinquit.

VII. Jus Naturæ nullam actionem *absolute*, sed in respectu ad certas *circumstantias*, naturam actionis constituentes, tanquam justam, vel injustam, determinat; hinc eadem actio, quæ in his vel illis circumstantiis erat Jure Naturæ licita, in aliis esse poterit ipso eodem Jure naturali prohibita.

VIII. Jus naturæ humanæ profus non exhaurit ambitum totius Juris naturalis; adeoque nimis angustus est eorum de Jure naturali conceptus, qui eiusdem objectum unice constituunt hominem; quum tamen nemini, natura sua, majus competat jus, quam Deo: adeoque *Jus Dei primario* in Jure Naturæ sit demonstrandum, (conf Coroll. 1. & 4.)

IX. Juris naturalis ambitus in se longe est latior, quam intellectus humanus, imprimis post lapsum, eundem capit.

X. Omne jus Dei *positivum*, in illis circumstantiis, quibus revelatur, est simul *Jus Naturæ*, & mutata rei natura, *mutatur* Jus Naturæ.

§. XXV.

inclusio Dis-
tationis.

Repeto ergo sententiam meam, hæcenus stabilitam, esse laborem affectatum (§. 15.), supervacaneum (§. 16.), difficillimum (§. 17. 18.), impossibilem (§. 19.), minus tutum (§. 20.), cerebrinum (§. 21.), exigui usus (§. 22.), præjudicio auctoritatis subnixum (§. 23.), & inadæquatam (§. 24.), ex *unica generali propositione* totum Jus Naturæ deducere velle; adeoque *præstare*, omnes mittere speculationes & controversias, *quamnam* propositio pro illa generali habenda, & Principii loco ponenda. Hac ratione spero, omnes, qui hæcenus invicem frustra certaverunt, cuinam propositioni palma sit tribuenda, ita demum conciliatum. Si vero, *Lector benevole*, scire cupias, quamnam viam, in demonstratione Juris naturalis, ego quidem credam *facillimam*, & communi, quam hic rejeci, methodo præferendam; ejus rei tractatio hujus quidem non est loci, mentem tamen meam ex appofitis, colophonis loco, *corollaris* haud obscure perspicere poteris, plenam hujus tractationis deductionem *lectionibus academicis* in Jus Naturæ, & edendæ proxima occasione *Idea universalis & rationalis Juris Naturæ*, germanico idiomate, sub titulo: *Grundsatz des vernünftigen allgemeinen Rechts der Natur*/ concinnatæ, annuente Deo, reservaturus. Interim, L.B. vale & fave.

COROLLARIA.

I. Jus Naturæ dat sufficientem rationem *omnis* competentis juris & obligationis.

II. Jus Naturæ considerat omnes actiones, uti *natura sua* sunt, scilicet vel ut justas, vel ut injustas. Justas considerat, vel ut natura sua præceptas, vel ut in se arbitrarias.

III. Omne jus ex natura entis, cui illud tribuitur, est demonstrandum; obligatio ex natura entis obligati.

IV. Ergo *Jus Dei* ex natura Dei in Jure Naturæ (per Coroll. I.) est demonstrandum, obligatio hominis ex natura humana.

V. Nexus inter naturam entis, & jus inde deductum, est *Principium* illius Juris naturalis; eadem ratione *Principium* obligationis est nexus inter naturam entis obligati & ipsam obligationem.

VI. Jus Naturæ *nullam actionem* relinquit indeterminatam; injustas enim simpliciter prohibet; justas, si cum obligatione naturali sunt connexæ, simpliciter jubet; si vero cum obligatione naturali non sunt connexæ, & tamen in se justæ, libero hominis arbitrio simpliciter relinquit.

VII. Jus Naturæ nullam actionem *absolute*, sed in respectu ad certas *circumstantias*, naturam actionis constituentes, tanquam justam, vel injustam, determinat; hinc eadem actio, quæ in his vel illis circumstantiis erat Jure Naturæ licita, in aliis esse poterit ipso eodem Jure naturali prohibita.

VIII. Jus naturæ humanæ prorsus non exhaurit ambitum totius Juris naturalis; adeoque nimis angustus est eorum de Jure naturali conceptus, qui ejusdem objectum unice constituunt hominem; quum tamen nemini, natura sua, majus competat jus, quam Deo: adeoque *Jus Dei primario* in Jure Naturæ sit demonstrandum, (conf. Coroll. I. & 4.)

IX. Juris naturalis ambitus in se longe est latior, quam intellectus humanus, in primis post lapsum, eundem capit.

X. Omne jus Dei *positivum*, in illis circumstantiis, quibus revelatur, est simul *Jus Naturæ*, & mutata rei natura, *mutatur Jus Naturæ*.